

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

A. Ο συγγραφέας πραγματεύεται την αξία του δημοκρατικού πολιτεύματος και τους κινδύνους που ελλοχεύουν. Αρχικά, επισημαίνει ότι το πολίτευμα βασίζεται στην ελευθερία και στην ισότητα των πολιτών, αρχών που γεννήθηκαν στην αρχαία Ελλάδα. Η σύγχρονη δημοκρατία είναι αντιπροσωπευτική και προϋποθέτει την άμεση συμμετοχή του πολίτη στα κοινά, που θα την προστατεύσει από τους κινδύνους που την απειλούν. Αναλυτικότερα, η παγκοσμιοποίηση, η χειραγώγηση των ΜΜΕ, οι κοινωνικές ανισότητες και η ηθική αναληγσία είναι αυτά, που σύμφωνα με το συγγραφέα, παραποιούν τη δημοκρατία. Συνέπεια αυτών, είναι η αδιαφορία των πολιτών για τα κοινά, που συνδέεται με την ευρύτερη πολιτική κρίση. Καταληκτικά, ο συγγραφέας θεωρεί πως η αναβάθμιση και η ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτεύματος θα επέλθει από την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στα πολιτικά δρώμενα.

B1. 1 Λ, 2 Λ, 3 Σ, 4 Σ, 5 Σ

B2. Ο τρόπος πειθούς της πρώτης παραγράφου είναι η επίκληση στη λογική. Ως μέσο πειθούς αξιοποιούνται το επιχείρημα και τα τεκμήρια. Το επιχείρημα αφορά τα χαρακτηριστικά του δημοκρατικού πολιτεύματος και ο συγγραφέας ενισχύει τη θέση του με τη χρήση τεκμηρίων και ειδικότερα λόγια αυθεντίας, όπως οι θέσεις του Θουκυδίδη και του Αριστοτέλη.

B3. 1^η προκείμενη: Η ουσιαστική συμμετοχή του πολίτη είναι λειτουργική προϋπόθεση της λαϊκής κυριαρχίας, άρα και της ίδιας της δημοκρατίας.

2^η προκείμενη: Η μη άσκηση του δικαιώματος της συμμετοχής ισοδυναμεί με αυτοαχρήστευσή του, ως πολίτη, ενώ η μετάθεση του φορτίου της συμμετοχής στους άλλους σημαίνει παρασιτική αχραιοσύνη.

Συμπέρασμα: Η συμμετοχή του πολίτη στα κοινά είναι και δικαίωμα και υποχρέωσή του.

Το επιχείρημα είναι έγκυρο γιατί προκύπτει με λογική αναγκαιότητα από τις προκείμενες, είναι και αληθινό γιατί ισχύει στην πραγματικότητα, επομένως είναι λογικώς ορθό.

B4. -1^η παράγραφος «Κέκληται...οικείν»: παρατίθεται ο ακριβής ορισμός της δημοκρατίας όπως έχει διατυπωθεί από τον Θουκυδίδη.

-2^η παράγραφος (κοινοβούλιο, αντιπροσωπευτικοί θεσμοί): λειτουργεί επεξηγηματικά, διασαφητικά

-3^η παράγραφος -κυρίως-: χρησιμοποιείται εμφατικά

B5. εύποροι = πλούσιοι, ευκατάστατοι,
πέραςμα = πάροδο, παρέλευση,
υποχρέωσή = καθήκον,
διαρκής = συνεχής, αδιάκοπος,
παγκόσμιο = διεθνές,
αμοραλισμού = ανηθικότητα, διαφθορά, αχρειότητα

B6. δίκαιο # άδικο,
φτωχοί # πλούσιοι, εύποροι,
άμεση # έμμεση,
εγγενείς # επίκτητες,
αντιθέσεων # ομοιοτήτων,
συμμετοχή # αποχή

Γ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Πρόκειται για ομιλία, επομένως
χρειάζεται προσφώνηση και αποφώνηση.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ: Κυρίες και Κύριοι,

ΑΠΟΦΩΝΗΣΗ: Ευχαριστώ για το χρόνο σας

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ:

Δημοκρατία: Πολίτευμα με διαφορετικές μορφές κατά κοινωνίες και ιστορικές περιόδους, σύμφωνα με το οποίο η πολιτική εξουσία πηγάζει από τον λαό και ασκείται προς όφελός του, βασικές δε αρχές του αποτελούν η ισονομία, η ισοπολιτεία, η κατοχύρωση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η αρχή της πλειοψηφίας κ.λπ.

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Τα οφέλη της Δημοκρατίας

- Κατοχυρώνει την ελευθερία έκφρασης. Η δημοκρατία δίνει τον έλεγχο στην πλειοψηφία, δεν εμποδίζει εκείνους που έχουν διαφορετική τοποθέτηση να εκφράζουν ελεύθερα τις θέσεις τους και να ασκούν ακόμη και αυστηρότατη κριτική στις κυρίαρχες απόψεις.
- Διασφαλίζει την ισότητα. Δεν επιτρέπει διακρίσεις απέναντι στους πολίτες ούτε με βάση το φύλο, ούτε με βάση την εθνικότητα, τη θρησκευτική και σεξουαλική τους τοποθέτηση, την ηλικία, την κοινωνική τους θέση κλπ. Η ισότιμη αυτή αντιμετώπιση αποτελεί, μάλιστα, την αναγκαία προϋπόθεση για τη διασφάλιση της αξιοκρατίας, της ανάδειξης δηλαδή των πιο ικανών και των πιο κατάλληλων σε κάθε θέση εργασίας και σε κάθε αξίωμα.

- Προωθεί την αυτοπραγμάτωση του ατόμου. Το δημοκρατικό πολίτευμα επιδιώκει να προσφέρει σε κάθε πολίτη τις αναγκαίες συνθήκες προκειμένου να καλλιεργήσει ολόπλευρα την προσωπικότητά του και να αναπτύξει στο έπακρο όλες τις δυνατότητές του, ώστε να εξασφαλίσει την καλύτερη δυνατή ζωή για τον ίδιο και την οικογένειά του.
- Ομαλή λειτουργία των θεσμών, κοινωνική ομαλότητα, τάξη, απαλλάσσουν τους πολίτες από την καχυποψία.
- Προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Επίτευξη υψηλού βιοτικού επιπέδου: ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα, προστασία της ιδιοκτησίας, πρόνοια για τους οικονομικά ασθενείς πολίτες, ασφάλιση, νομική προστασία των δικαιωμάτων που έχει ο εργαζόμενος ως πολίτης.
- Προσφέρει ίσες ευκαιρίες μόρφωσης και πνευματικής ανάπτυξης, δωρεάν Παιδεία, ελεύθερη έρευνα και διακίνηση ιδεών.
- Εξασφαλίζει την αξιοκρατία και την ανάδειξη των πιο ικανών με την καθιέρωση κριτηρίων και με διαφανείς διαδικασίες.
- Η δημοκρατία είναι από τη φύση της προστάτης της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αφού έχει ως κέντρο της τον άνθρωπο.
- Η δημοκρατία έχει εγγενώς φιλειρηνικά χαρακτηριστικά, επειδή στηρίζεται στη νηφάλια κρίση, στην αρμονική συνύπαρξη των ανθρώπων, στην υπεύθυνη αντιμετώπιση των προβλημάτων και στην ευημερία των πολιτών.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Προϋποθέσεις ομαλής λειτουργίας του Δημοκρατικού Πολιτεύματος

- Προτεραιότητα το καλό του συνόλου και τα ατομικά συμφέροντα.
- Οι πολίτες οφείλουν να διατηρούν ενεργό ενδιαφέρον για τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις, ώστε να έχουν μια καθαρή εικόνα για τις πράξεις και τις παραλείψεις των πολιτικών προσώπων. Διαφορετικά αφήνουν περιθώρια στους πολιτικούς να τους εξαπατούν και να τους παρασύρουν σε λανθασμένες επιλογές.
- Οι πολίτες οφείλουν να διατηρούν μια άτεγκτη στάση απέναντι σε όποιο φαινόμενο κοινωνικής αδικίας και ανισότητας αντικρίζουν. Μόνο η δική τους αντίδραση, άλλωστε, μπορεί να οδηγήσει σε κάποια πιθανή μελλοντική βελτίωση, εφόσον οι κρατούντες και οι οικονομικά ισχυροί δεν υποχωρούν παρά μόνο μπροστά στην επίμονη και δυναμική διαμαρτυρία των πολιτών.
- Θεμέλιος λίθος του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι πάντοτε η παιδεία, καθώς μέσω αυτής προσφέρεται η κατάλληλη δημοκρατική αγωγή στους νέους πολίτες, αλλά και διασφαλίζεται η ενίσχυση της κριτικής τους ικανότητας προκειμένου να αποτρέπεται η χειραγώγησή τους.

- Χρειάζεται αντικειμενική και πλήρη ενημέρωση. Χρέος οπότε τόσο της πολιτείας όσο και των δημοσιογράφων αλλά και των ίδιων των πολιτών είναι η διασφάλιση έγκυρων και αντικειμενικών πηγών πληροφόρησης.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εύλογα, λοιπόν, συμπεραίνει κανείς πως η ανάγκη προστασίας και διαφύλαξης του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι αδήριτη. Χρέος όλων και ειδικότερα των νέων είναι να καταστούν ενεργοί πολίτες ώστε να εξασφαλιστεί η κοινωνική συνοχή και να διασφαλιστεί η Δημοκρατία.